

Bosna i Hercegovina u procesu stabilizacije i pridru~ivanja

Proces stabilizacije i pridru~ivanja podrazumijeva nekoliko instrumenata za ja anje politiki h, ekonomskih i institucionalnih odnosa izme u BiH i EU u svrhu pripreme za lanstvo : Sporazum o stabilizaciji i pridru~ivanju; Evropsko partnerstvo; Finansijsko-tehni ka pomo i ostali programi EU (IPA, TAIEX, Twinning); Politi ki dijalog, pra en saradnjom na podru ju pravosu a i unutraanjih poslova, te saradnjom u okviru Zajedni ke vanjske i sigurnosne politike EU.

Sporazum o stabilizaciji i pridru~ivanju (SSP) koji je Bosna i Hercegovina 16.06.2008. godine potpisala sa Evropskom unijom, stupio je na snagu 01.06.2015. godine. Stupanjem na snagu SSP-a, Bosna i Hercegovina je otvorila novo poglavlje u svojim odnosima sa EU i potvrdila svoju opredijeljenost pristupanju EU. Bosna i Hercegovina preuzela je obavezu da e poatovati dogovorene politike i ekonomske kriterije. Uslove poznate kao kriteriji iz Kopenhagena Vije e EU je usaglasilo 1993. godine i oni podrazumijevaju:

" Politi ke kriterije: stabilne institucije koje garantuju demokratiju, vladavinu zakona, lXudska prava i po ativanje/zaatitu manjina;

" Ekonomske kriterije: funkcionalna tr~iana ekonomija sposobna da se nosi sa konkurencijom i tr~ianim snagama u EU;

" Pravne kriterije: sposobnost za preuzimanje obaveza koje sa sobom nosi lanstvo u EU, uklXu uju i i po ativanje cilXeva politike, ekonomske i monetarne unije.

Pored ovih kriterija kao dodatni uslov postavlxen je i kriterij iz Madrida (definisan na sastanku Evropskog savjeta u Madridu 1995. godine), poznat i kao administrativni kriterij kojim se tra~i prilago avanje administrativne strukture s cilXem stvaranja uslova za postupnu i nesmetanu integraciju. Podrazumijeva ja anje administrativne sposobnosti i stvaranje efikasnog dr~avnog sistema uprave za efikasnu primjenu i implementaciju acquis-a i drugih obaveza koje proizilaze iz lanstva u Evropskoj uniji.

Sastanak na vrhu u Solunu, u junu 2003. godine, obogatio je PSP elementima procesa proairenja, kako bi bio spreman za nove izazove. Zajedni kim usvajanjem Deklaracije, sve dr~ave su ujedno prihvatile i sadr~aj dokumenta pod nazivom Solunski program za Zapadni Balkan: Kretanje prema Evropskoj integraciji (engl. Thessaloniki Agenda for the Western Balkans: Moving towards European integration) i obavezale se na njegovu provedbu. Agenda iz Soluna uvela je niz novih instrumenata za podraku procesu reforme u zemljama zapadnog Balkana kako bi ih pribli~ila Evropskoj uniji. Najzna ajnije mjere su:

" Evropsko partnerstvo Srednjoro no najzna ajniji novi instrument zasnovan je na iskustvima Pristupnog partnerstva (engl. Accession Partnership) s dr~avama kandidatkinjama.

" Saradnja u Zajedni koj vanjskoj i sigurnosnoj politici

" Parlamentarna saradnja

" Podraka u izgradnji institucija

" Otvaranje programa Zajednice

" Uspostavljen je ekonomski dijalog izme u Komisije i svake od zemalja Zapadnog Balkana.

Osnovni elementi SSP-a odnose se na etiri slobode (sloboda kretanja robe, sloboda kretanja lXudi, sloboda pru~anja usluga i sloboda kretanja kapitala) i mjere za primjenu i provedbu standarda i normi EU u svim podru jima:

" Promocija integracije BiH u zajednicu demokratskih zemalXa;

" Poativanje principa me unarodnog prava i vladavine zakona;

" Poativanje demokratskih principa, lXudskih prava i slobode medija;

" Razvijanje tr~iane ekonomije;

" Unaprje enje regionalne saradnje;

" Promocija slobodnog protoka roba;

" Unapre enje ekonomskog rasta i konkurentnosti;

" UspostavlXanje efikasnih institucija; Smanjenje kriminala i korupcije;

" Unapre enje kvaliteta ~ivota gra ana;

" Promocija bolXeg obrazovanja i stvaranje novih radnih mjesta;

" Unapre enje regionalne energetske i transportne infrastrukture.